

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-295 / 1218

5 / 4 / 2011

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 24/2/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Su İhtiyacının Karşılmasına İlişkin Hükümetlerarası Çerçeve Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon		Genel		
Esas Komisyon		Dışişleri		
Tarih: 07.04.2011		F. No: 1/		
Md.Y.	Müv.	D.Bşk.	G.Sek. Y.	Gen.Sek.
16	16	16	16	16
BAŞKAN				

GEREKÇE

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'nin yarı kurak bir iklim kuşağında yer alması ve kısıtlı doğal kaynaklara sahip olmasından dolayı, KKTC için suyun varlığı hayati bir önem taşımaktadır. Özellikle 1990'lı yılların ikinci yarısından itibaren egemen olan kurak dönem neticesinde; sulama suyu ve içme-kullanma suyu açısından önemli sıkıntılar yaşanmaktadır.

Ülkede içme ve kullanma suyunun tamamı yer altı suyu kaynaklarından karşılanmaktadır. Uzun yıllar boyunca süren yer altı suyu kaynakları hızla tuzlanmaktadır. Bugün itibari ile yer altı suyunun kıyı şeridinde tuzlanmaya maruz kalmayan çok sınırlı bölgeleri kalmış ve tuzlanma sınırı da kıyidan kilometrelerce içeri girmiştir. Bu durum, KKTC'nin öncelikli olarak içme suyuna yönelik tatlı su ihtiyacını yıldan yıla artırmıştır.

KKTC'de içme-kullanma suyu ihtiyacının yanı sıra toprak kaynaklarının geliştirilmesine yönelik sulama suyu ihtiyacı da oldukça yüksektir. Adada yazların uzun ve sıcak, kışların da kısa ve ılıman geçmesi, ayrıca topraklarının da çok verimli olması yılda iki veya üç mahsul alınmasına imkan sağlamaktadır. Fakat ülkede tarıma elverişli arazilerin toplamı 187 000 hektar olmasına rağmen susuzluk nedeni ile bunun 117 000 hektarında (%63) ziraat yapılamamaktadır. Ziraat yapılan 70 000 hektarlık arazinin sadece 8 500 hektarında sulu ziraat uygulanmakta olup, geri kalan 61 500 hektarında nadasa dayalı (% 88) kuru ziraat yapılmaktadır.

Yukarıda belirtilen sorunların çözümü çerçevesinde, 19/7/2010 tarihinde akdedilen hükümetlerarası çerçeve anlaşmanın uygulanması ile, Türkiye'den KKTC'ye içme-kullanma ve sulama suyu sağlanacak ve KKTC'nin kalkınmasına önemli ölçüde katkı yapılacaktır.

T/ 214

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİNİN SU İHTİYACININ
KARŞILANMASINA İLİŞKİN HÜKÜMETLERARASI ÇERÇEVE ANDLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

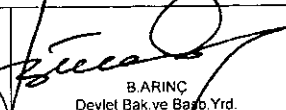
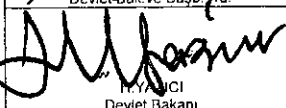
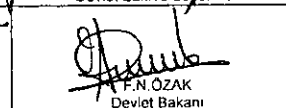
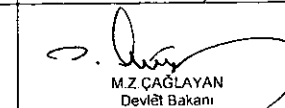
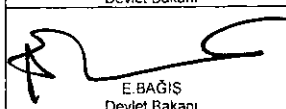
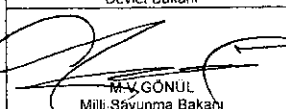
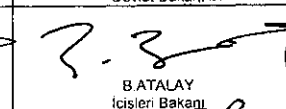
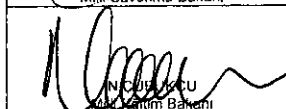
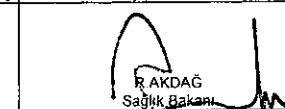
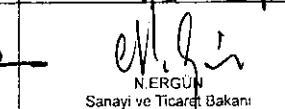
MADDE 1- (1) 19 Temmuz 2010 tarihinde Lefkoşe'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Su İhtiyacının Karşılmasına İlişkin Hükümetlerarası Çerçeve Andlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 F. YILMAZ Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 N. Ç. AKTU M. Katım Bakanı	 V. EROĞLU M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köyş. Bakanı	 Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 N. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 T. YILDIZ En. ve Tab. Kay. Bakanı
 Ö. F. ERGÜN Kültür ve Turizm Bakanı	 V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-295
298

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NİN SU İHTİYACININ
KARŞILANMASINA İLİŞKİN
HÜKÜMETLERARASI ÇERÇEVE ANDLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (Bundan böyle münferiden bahsedildiğinde "Taraf", müştereken bahsedildiğinde "Taraflar" olarak anılacaktır) işbu Andlaşma ile;

Geleneksel dostluk ilişkileri çerçevesinde iki ülke arasındaki su transferi konusundaki işbirliğinin gelişmesinin ticari ve ekonomik ilişkileri daha da güçlendireceğini kabul ederek,

Amaçlarının, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uzun vadeli su ihtiyacının karşılanması için Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC arasında boru hattı, bağlı tesisler ve diğer tesislerin inşasına ilişkin projenin (Bundan böyle "Proje" olarak anılacaktır) hayata geçirilmesi olduğunu taahhüt ederek,

Projeye yönelik yatırımları teşvik etmeyi, korumayı ve boru hattının etkin ve güvenli bir şekilde geliştirilmesini ve işletilmesini temin etmeyi isteyerek,

Projenin tasarımı, yapımı, mülkiyeti ve işletimi ile finansmanı hususlarında yasal ve uygulamaya yönelik şartların oluşturulması ihtiyacının olduğunu kabul ederek,

Projenin gerçekleştirilmesi için gerekli özel teşebbüs ve girişimlere uygun, yeknesak ve ayrımcı olmayan nitelikte bir hukuki çerçeve oluşturmanın önemini dikkate alarak,

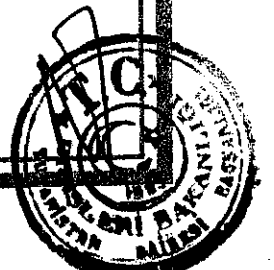
Her bir Taraf Devlet Hükümeti için müşterek ve müstakil hak ve yükümlülüklerin belirlenmesi, Proje kapsamında imzalanacak Ev Sahibi Hükümet Anlaşması ile diğer proje anlaşmalarının da temelini oluşturması amacıyla,

Aşağıda belirtilen hususlar üzerinde mutabakata varmışlardır:

MADDE – 1

İşbu Andlaşmada aşağıdaki tanımlar geçerli olacaktır.

"Andlaşma": İşbu Andlaşma ile Taraflarca 8(2) maddesi uyarınca, işbu Andlaşmada daha sonra müştereken ve yazılı olarak tadil edilebilecek veya düzeltilebilecek hususlar demektir.

“Ev Sahibi Hükümet Anlaşması”: İşbu Andlaşmaya uygun olarak bir tarafta bir Devletin Hükümeti ile diğer tarafta Proje Katılımcıları ve/veya Proje Katılımcılarının yetkilendirdiği taraflar arasında imzalanan özel hukuka tabi anlaşmalardan her biri demektir.

“Diğer Proje Anlaşmaları”: Bu Andlaşma ve Ev Sahibi Hükümet Anlaşmaları dışında, herhangi bir Devlet ve/veya Kamu Kuruluşu ile Proje Katılımcıları arasında imzalanan veya Proje Katılımcılarının kendi aralarında imzaladıkları Projeye ilişkin tüm yazılı anlaşmalar ve belgeye dayalı taahhütlerden her biri demektir.

“Proje Anlaşmaları”: İşbu Andlaşma, Ev Sahibi Hükümet Anlaşmaları ve Diğer Proje Anlaşmaları demektir.

“Proje Katılımcıları”: Taraflardan herhangi birinin kanunları uyarınca kurulmuş ve teşkilatlanmış kamu kuruluşu veya iki ya da daha çok kişinin yazılı anlaşmasıyla kurulmuş ve teşkilatlanmış özel mahiyette şirket/şirketler demektir.

“Kamu Kuruluşu”: Proje ile ilgili olarak, tüm merkezi, bölgesel ve yerel makamlar veya kurumlar dahil ülke içinde her seviyede, her alanda, Hükümet ve bunun tüm kuruluşları, bölümleri ve alt bölümleri demektir.

“Boru Hattı”: Türkiye Cumhuriyeti’nden, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne kadar Akdeniz’in altından inşa edilecek yaklaşık 81 kilometre uzunluğundaki boru hattı demektir.

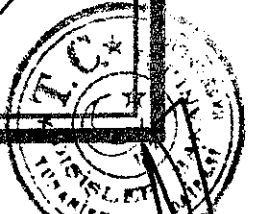
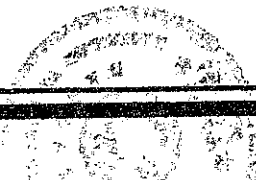
“Bağlı Tesisler”: Türkiye Cumhuriyeti Tarafında yeralan kara yapıları; Alaköprü Barajı ve HES tesisi, İsale Hattı ve Dengeleme Deposu ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarafında yeralan kara yapıları; Güzelyalı Pompa İstasyonu, Terfi Hattı, Geçitköy Barajı demektir.

“Diğer Tesisler”: Tarafların egemenlik alanları dahilinde ve/veya suyun taşınmasına yönelik boru hattı ve bağlı tesisler dışında Projeye ilişkin olarak Proje Katılımcıları tarafından veya bunlar adına; yukarıda belirtilen tesislerin iyi biçimde çalıştırılması için inşa edilen, tesis edilen, bakımı yapılan, tamir edilen, değiştirilen, genişletilen, kontrol edilen ve/veya işletilen tüm yer altı ve yerüstü veya deniz tesisleri ve ilgili Proje Anlaşmalarında belirtilen fiziki varlıklar ve müştemilat demektir.

“Planlama Alanı”: Ev Sahibi Hükümet Anlaşmaları ve diğer Proje Anlaşmalarında belirtilen bağlı tesislerin tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen dış sınırlarının, bu tür hatların geçişlerinde kanunen kamulaştırılması gereken alanı da kapsayacak şekilde birleştirilmesi suretiyle meydana gelen alanlar demektir.

“Vergi”: Projenin, Proje Anlaşmaları çerçevesinde uygulanması sırasında Tarafların mevzuatı uyarınca tabi olunacak her türlü vergi, resim ve harçlar demektir.

3

MADDE – 2

İşbu Andlaşmada öngörüldüğü üzere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne su arzı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Anamur Dragon Çayı üzerinde inşa edilecek Alaköprü Barajı'ndan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde inşa edilecek Geçitköy Barajı'na, Akdeniz su alanının altından inşa edilecek boru hattı vasıtasıyla yapılacaktır.

Proje kapsamında Türkiye Cumhuriyeti tarafında yer alan kara yapıları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafında yer alan kara yapıları ile boru hattı vasıtasıyla gerçekleştirilecek deniz geçişinin inşası Türkiye Cumhuriyeti tarafından yapılacaktır. Söz konusu kara yapıları ile deniz geçişli boru hattının ve Proje kapsamında inşa edilen tüm tesislerin mülkiyeti, inşasına başlandığı andan itibaren Türkiye Cumhuriyeti'ne ait olacaktır.

Türkiye kaynaklı olan ve boru hattı yoluyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ticari koşullarla arzedilecek su, satış noktasına (Geçitköy Barajı'na) kadar Türkiye Cumhuriyetinin mülkiyetinde olacaktır.

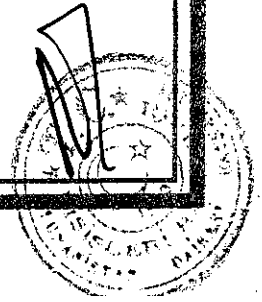
Türkiye Cumhuriyeti Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne karşı işbu Andlaşma uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülüklerine halel getirmeksizin üçüncü ülke/ülkelere su satma hakkını saklı tutar. Üçüncü ülkelere su satışı halinde KKTC topraklarının ve isale hattının kullanımı konusunda KKTC tarafı ile gerekli istişare yapılır.

Tarafların müşterek onayıyla, söz konusu kara yapıları ile deniz geçişli boru hattının belirli bölümlerinin inşaat, mülkiyet ve işletmesine ilişkin alternatif modeller de uygulanabilir.

MADDE – 3

Taraflar, işbu Andlaşma'da yer alan hususları hayata geçirmek üzere, Proje Katılımcıları veya Proje Katılımcılarının yetkilendirdiği diğer taraflarla boru hattının tasarım, yapım, mülkiyet ve kullanımına ilişkin tüm idari, yasal, mali ve diğer önemli koşulları belirleyen bir Ev Sahibi Hükümet Anlaşması imzalamayı taahhüt ederler.

Suyun satış bedeli; yatırım, finansman, işletme ve yenileme maliyetlerini karşılayan makul bir kar oranı ile fiyat değişikliklerini dikkate alan, taraflar arasında imzalanacak Ev Sahibi Hükümet Andlaşmasında saptanacak uygun bir fiyat formülü ile belirlenir.

MADDE – 4

Taraflar, kendi egemenlikleri altındaki alanlarda Projenin ve bağı tesislerin inşaatı ve işletmesi ile ilgili işlerin zamanında gerçekleştirilmesi için gereken koşulları sağlamak amacıyla gerekli tüm izin ve ruhsatların yürürlükte olan kanunlarına uygun olarak temin edilmesini sağlayacaklardır.

Proje sahaları ile ilgili istimlak ve irtifak hakkı işlemlerinin gerektirdiği masraflar, sözkonusu işlemleri yapan devlet tarafından karşılanacaktır.

İlgili Ev Sahibi Hükümet Anlaşmasında özel olarak belirtilen hususlar dışında ve bunların açık hükümlerini kısıtlamadan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafında yer alan bağı tesislerin inşasında çalışacak ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti mevzuatı uyarınca çalışma iznine tabi olan işçiler, çalışmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gelişlerinden önce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilgili makamlarına bilgi vermek koşuluyla ön izinden muaf tutulacaklardır. İşverenlerin, işçilerin KKTC'ye girişlerinden itibaren yasal süre içinde yapmış oldukları çalışma izni ile ilgili başvuruları, KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca en kısa sürede sonuçlandırılacaktır. İşçilerin sosyal güvenlik uygulamaları 1987 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Antlaşması"nın 6(1). maddesi çerçevesinde veya yerel mevzuatın öngördüğü şartlarda yerine getirilecektir.

MADDE – 5

Proje Anlaşmaları kapsamında münhasıran boru hattı, bağı tesisler, diğer tesisler ve planlama alanı inşaatı, bakımı ve onarımı için kullanılmak kaydıyla her türlü mal ve hizmetin inşa edenlere teslim ve ifası ile bunlar tarafından ithali; Proje Anlaşmaları kapsamında münhasıran boru hattı ve tesislerle doğrudan ilgili tahmil, tahliye, taşıma, kaynak, kaplama gibi işler kapsamındaki mal ve hizmetlerin işletmecilere teslim ve ifası ile bunlar tarafından ithali; inşa edenler tarafından Proje Anlaşmaları kapsamında mal teslimi ve hizmet ifaları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde katma değer vergisi ve/veya gümrük vergisinden müstesnadır.

Proje Anlaşmaları kapsamında münhasıran boru hattı ve bağı tesisler ile diğer tesislerin inşaat döneminde, bunlarla ilgili yapılan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde damga vergisi, harç ve benzeri vergilerden müstesnadır.

Proje Katılımcıları gelir üzerinden alınan vergiler bakımından 22 Aralık 1987 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaybını Önleme Anlaşması" hükümlerine tabidirler.

Vergi istisnasına ilişkin düzenlemeler, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılacak ihalelerde hak kazanan tüm Proje katılımcıları için eşit olarak uygulanacaktır.

MADDE -6

Taraflar, işbu Andlaşmanın hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi amacıyla her Devlettten ikişer temsilciden oluşacak bir komisyon kuracaklardır (Bundan böyle "Ortak Komisyon" olarak anılacaktır). Taraflar, sözkonusu Proje ile ilgili olarak Ortak Komisyonun önüne uygun olarak getirilmiş tüm konular hakkında taraf devlet adına hareket etmekle yetkilendirdiği temsilcileri, Andlaşma'nın onaylanmasından itibaren otuz (30) gün içinde yazılı olarak diğer tarafa bildirecektir. Her bir Taraf, diğer tarafa yaptığı yazılı bildirimin tebliğ tarihinden geçerli olmak kaydıyla Ortak Komisyonda görevlendirmiş olduğu temsilci(leri) değiştirebilir.

Ortak Komisyon, her bir Taraf ve/veya Proje Katılımcılarının yazılı isteği üzerine toplanacak ve bu tür bir isteğe istinaden, Projenin bir an önce hayata geçirilmesi için acil ve etkin fayda sağlanması, Projenin durumu ve gelişimi ile ilgili düzenli bilgi alışverişinde bulunulabilmesi için Taraflar ve Proje Katılımcıları arasında aracı olacaktır. Ortak Komisyonda Andlaşmaya ilişkin olarak ortaya çıkabilecek sorunlar, konular, problem ve ihtilafların iyi niyet içerisinde çözümlenmesi veya bu Andlaşmanın yorumu, uygulanması veya yürütülmesi ile ilgili tüm konular hakkında istişarelerde bulunulacaktır.

Ortak Komisyon kendi çalışma usullerine ilişkin kuralları gecikmeksizin kabul edecektir.

MADDE - 7

Taraflardan her biri kamu yararı ilkesi çerçevesinde Projenin inşası süresince ve devamında çevrenin korunması ve bozulmasının önlenmesi hususunda azami gayret gösterecektir.

Taraflar, Proje kapsamında atık oluşumunu azaltan ve atıkların geri kazanılmasını sağlayan çevre ile uyumlu teknolojilerin kullanılmasını teşvik edecekler ve sözkonusu hususlara ilişkin bilgi, deneyim ve teknoloji transferi konusunda işbirliği yapacaklardır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafında Proje kapsamında yürütülecek çalışmalarda ihtiyaç duyulabilecek enerjinin kilovat bedeli, ortalama elektrik enerjisi satış fiyatını geçmeyecektir.

Taraflardan her biri Projenin inşası, işletimi, tamiri, yenilenmesi, kapasite artırımı veya bakımı için; ortak teknik, emniyet ve çevre standartlarının belirlenmesi ve

yürürlüğe konması hususunda diğer Tarafla ve ilgili Proje Katılımcılarıyla işbirliği ve eşgüdüm içerisinde bulunacaktır.

Projeye ilişkin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafında inşa edilecek kara yapıları işbu Andlaşmada belirtilen amaçlara uygun olarak kullanılacaktır. Kara yapılarına ilişkin olarak Taraflarca belirlenecek Planlama Alanı içerisinde, bu alanın belirlendiği tarihten itibaren hiçbir yeni yapı inşasına izin verilmeyecektir. Planlama Alanı içerisinde gelecekte öngörülebilecek imar planlarını ve diğer ilgili planları görüşme, yapılmasını kararlaştırma, kabul etme ve denetleme yetkisi Ortak Komisyona verilecektir.

MADDE – 8

İşbu Andlaşma, Tarafların, ulusal mevzuatlarına uygun olarak onay işlemlerinin tamamlandığını diplomatik yollarla birbirlerine bildirdikleri tarihten itibaren yürürlüğe girecek ve otuz (30) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır.

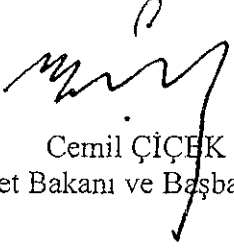
Andlaşma Tarafların karşılıklı rızasıyla yazılı olarak değiştirilebilir. Söz konusu değişiklikler bu maddenin 1. fıkrasına uygun olarak yürürlüğe girecektir.

Taraflar; bu Andlaşmanın uygulanmasına veya yorumlanmasına ilişkin uyuşmazlıkları, bu Andlaşmanın 6. maddesine göre kurulan Ortak Komisyon veya diplomatik kanallar yoluyla çözeceklerdir.

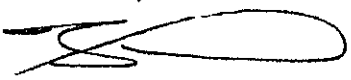
Taraflardan her biri, Andlaşmanın sona erme tarihinden 6 ay önce son verme niyetini yazılı olarak bildirmediği takdirde Andlaşma 5 yıllık bir dönem için otomatik olarak yenilenebilir nitelik taşıyacaktır.

İşbu Andlaşma 19.3.2010 tarihinde ~~Lefkoşe~~ de/da Türkçe dilinde iki orijinal nüsha olarak tanzim edilmiş ve imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İrsen KÜÇÜK
Başbakan

